ӘДӘБИЈЈАТ вә ИНҸӘСӘНӘТ

АЗӘРБАЈҸАН ЈАЗЫЧЫЛАР ИТТИФАГЫНЫН ВӘ АЗӘРБАЈҸАН ССР МӘДӘНИЈЈӘТ НАЗИРЛИЈИНИН ОРГАНЫ

ОРГАН СОЮЗА ПИСАТЕЛЕЙ АЗЕРБАЙДЖАНА И МИНИСТЕРСТВА КУЛЬТУРЫ АЗЕРБАЙДЖАНСКОЙ ССР

1934-ҹү ил јанварын 1-дән чыхыр

ҸҮМӘ, 1 АВГУСТ № 31 (2218) 1986

Вагиф поезија күнләри

ВАГИФӘМ, ӘЗӘЛДӘН БИР КӨВҺӘР ИДИМ...

Ијулун 27-дә ахшамдан јаған шыдырғы јағыш сәһәрә јахын кәсмиш, сәманын мавиликләриндән сүзүлүб кәлән күнәшин гызылы телләри дағлар гојнунда јерләшән көзәл Шушаны өз нуруна гәрг етмишди. Јашыл отларын, чичәкләрин, торпағын әтри әсрарәнкиз Ҹыдыр дүзүнүн үрәк охшајан мәнзәрәси илә һәмаһәнк иди.

Азәрбајҹанын гәдим мәдәнијјәт мәркәзләриндән олан Шуша әсл бајрам либасы кејмишди. Јурдумузун бүтүн кушәләриндә олдуғу кими, Шушада да XVIII әср поезијамызын бөјүк классики Молла Пәнаһ Вагифи һәмишә мәһәббәтлә јад едир, онун јарадыҹылығыны үрәкдән севирләр. Елә Вагиф поезијасынын өлмәз мисралары да бу торпагдан күч алыб, бу јерләрин аб-һавасы илә јоғрулуб:

Бир заман һавада
ганад сахлајын,
Сөзүм вардыр мәним сизә,
дурналар!
Гатарлашыб нә дијардан
кәлирсиз!
Бир хәбәр версәниз бизә,
дурналар!

Реалист ше'римизин баниси, ширин гошмалары, тәҹнисләри, мухәммәс вә гәзәлләри илә әдәбијјат тарихимиздә лајигли јер тутан Молла Пәнаһ Вагифин јарадыҹылығы Азәрбајҹан поезијасында јени бир сәһифә ачмышдыр. Бу, һәр шејдән әввәл бәдбинликдән, узаг, јени, никбин әһвал-руһијјә илә јоғрулмуш бир поезија иди.

Тој-бајрамдыр бу дүнјанын
әзабы,
Ағлы олан она кәтирәр
табы.—

дејән шаир мүасирләрини һәјатын бүтүн чәтинликләринә гаршы мәрд дајанмаға, әдаләтсизликлә мүбаризә апармаға чағырырды. Вахтилә Газах маһалынын Гыраг Салаһлы кәндиндә Пәнаһ ады илә дүнјаја кәлмиш Вагиф, сонралар сөзүн әсл мә'насында минләрлә инсанын пәнаһына, үмидинә чеврилди. Онун адына, поезијасына дәрин һөрмәт бәсләјән шушалыларын доғма шәһәринин Аға Мәһәммәд Шаһ Гаҹарын әсарәтиндән хилас олмасында Вагифин хидмәти бөјүк иди. Бүтүн бунлар барәдә Вагиф поезија күнләрини ачан Шуша Шәһәр Партија Комитәсинин биринҹи катиби Нијаз Һаҹыјевин, Азәрбајҹан Јазычылар Иттифагы идарә һеј'әтинин катиби Ҹабир Новрузун, филолокија елмләри доктору Һәбиб Бабајевин чыхышларында гејд олунду. Поезија күнләринин иштиракчылары — шаирләрдән Һидајәт, Мустафа Искәндәрзадә, Илјас Тапдыг, Сабир Рүстәмханлы, Фикрәт Садыг, Вагиф Бәһмәнли, Әләмдар Гулузадә топлашанлар гаршысында өз ше'рләрини охудулар. Нахчыван МССР-ин әмәкдар артисти Фирәнкиз Мүтәллимова Вагифин ше'рләриндән ифа етди.

Бинадан ше'р-сәнәт очағы олан Шуша шәһәриндә бу күн дә исте'дадлы кәнҹләр јазыб-јарадырлар. Бурада фәалијјәт кестәрән әдәби бирлијин ады бөјүк шаирә еһтирам әламәти олараг «Вагиф чешмәси» адланыр. Бирлијин үзвләри Әли Маһмуд, Зөһрә Ҹәфәрова, Низами Фәтәлијев вә башгалары Вагифә, Шушаја һәср етдикләри јени ше'рләрини охудулар.

Азәрбајҹан Јазычылар Иттифагы Дағлыг Гарабағ вилајәт шө'бәсинин сәдри Вартан Акопјанын, Гуркен Габриелјанын, Сократ Ханјанын Азәрбајҹан вә ермәни дилиндә охудуглары ше'рләр поезија бајрамынын достлуг, гардашлыг бајрамына чеврилди. Азәрбајҹан ССР халг артисти Сүлејман Әләскәров бу көзәл тәдбир үчүн шушалылар адындан Јазычылар Иттифагына өз миннәтдарлығыны билдирди. Вахтилә Шуша шәһәриндә мүәллимлик едән Молла Пәнаһ ушаглары хошбәхт, савадлы көрмәк арзусундајды. Поезија иштиракчылары Шушанын јени тәдрис вә мүаличә очагларында олдулар, курорт шәһәринә мүалиҹәјә кәләнләрлә сөһбәт етдиләр. Сонра поезија бајрамы шәһәр истираһәт паркында профессионал мусигимизин баниси Үзејир Һаҹыбәјовун һејкәли гаршысында давам етдирилди. Шушанын өзфәалијјәт дәрнәкләри үзвләринин ифасында маһнылар сәсләнди, Сәмәд Вурғунун «Вагиф» пјесиндән парчалар ојнанылды. Тамашачылар Шуша пәһләванларынын чыхышларыны марагла гаршыладылар.

Азәрбајҹан КП МК мәдәнијјәт шө'бәсинин бөлмә мүдири Хејрулла Әлијев Шушада кечирилән Вагиф поезија күнләриндә иштирак едирди.

◆

Вагиф поезија күнләри шаирин вәтәни Газахда да кечирилди. Бурада шаирләрдән Мәммәд Исмајыл, Мәммәд Казым, Аллаһверди Мәммәдли, алимләрдән Араз Дадашзадә, Сабир Әмиров иштирак едирдиләр.

Бөјүк шаирин ады илә бағлы поезија бајрамы бир даһа халгымызын милли әдәбијјата олан түкәнмәз мәһәббәтини нүмајиш етдирди. Бу, һәм дә партија вә һөкумәтимизин халгын мә'нави дүнјасына олан гајғысынын јени тәзаһүрү иди.

Вагифәм, әзәлдән
бир ковһәр идим,
Сафлыгда полада
бәрабәр идим—

јазан шаирин гијмәтли поезијасы бундан сонра да әдәбијјат хәзинәмизин надир инҹиси кими парлајаҹагдыр.

Ариф ИБРАҺИМОВ

М. Ј. РӘҺМАНЗАДӘ ЈОЛДАШЫН АЗӘРБАЈҸАН ССР АЛИ СОВЕТИ РӘЈАСӘТ ҺЕЈ'ӘТИНИН ФӘХРИ ФӘРМАНЫ ИЛӘ ТӘЛТИФ ЕДИЛМӘСИ ҺАГГЫНДА

АЗӘРБАЈҸАН ССР АЛИ СОВЕТИ РӘЈАСӘТ ҺЕЈ'ӘТИНИН ФӘРМАНЫ

Азәрбајҹан совет тәсвири сәнәтинин инкишафында хидмәтләринә көрә вә анадан олмасынын јетмиш иллији илә әлагәдар олараг Азәрбајҹан ССР халг рәссамы Марал Јусиф гызы **Рәһманзадә** јолдаш Азәрбајҹан ССР Али Совети Рәјасәт һеј'әтинин **Фәхри Фәрманы** илә тәлтиф едилсин.

Азәрбајҹан ССР Али Совети Рәјасәт һеј'әтинин сәдри
С. ТАТЛЫЈЕВ

Азәрбајҹан ССР Али Совети Рәјасәт һеј'әтинин катиби
Р. ГАЗЫЈЕВА

Бакы шәһәри, 22 ијул 1986-ҹы ил.